චූල්ලපදුම ජාතකය

තවද තිුභුවත පුදීප වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වාසන සමයෙහි ස්තුීන් කෙරේ පිළිබද සිත් ඇති භික්ෂූන් වහන්සේ අරභයා මේ ජාතකය දක්වන ලද මෙහි වර්ථමාන කථාව උම්මදත්ත ජාතකයෙහි විස්තර වශයෙන් බස්නේය. මෙහි වනාහි සර්වඥයන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට ස්තුීන් කෙරෙහි පිළිබද සිත් ඇතිව උරයපලා ලේ බොන්ට දුන්නේ වේදයි වදාරා ඒ කෙසේදයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේක.

ඒ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස්තුවර බුහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණෙක් රාජාය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ඒ රජ්ජුරුවන්ගේ අගු මහේසිකා බිසවුන් බඩ පිළිසිඳ දසඑකඩමසකින් උපන් කුමාරයාට නම් තබන්නාහු පදුම කුමාරයෝයයි නම් තුබුහ. ඒ කුමාරයන්ට ඉක්බිති රාජ කුමාරයෝ සදෙනෙක් උපන්නාහු මේ නියායෙන් රාජකුමාරවරුන් සත්දෙන වැඩිවිය පැමිණ ගේ දොර රැක පියානන් වහන්සේට ඉතා ලෙන්ගතුව වාසය කොට රාජ සේවය කරන්නාහ. එක් දවසක් රජ්ජුරුවෝ සිව්මැදුරු කවුළුවෙන් විථිය බලන්නාහු පුතුන් සත්බෑයන් මහත් වූ සේනා සමෘද්ධියෙන් රාජසේවයට එන්නාවුන් දුක රජ්ජුරුවෝ සිතන්නාහු මේ දරුවෝ සත්දෙන මාගේ රාජ්ජය උදුරාගනිතියි සිතා පුතුන් සත්බැයන් තමන් කැඳවා කියන්නානූ දරුවෙනි තොපකෙරේ සැක ඇත්තෙමි එසේ හෙයින් මගේ තුවර නොයිද ඉයළුෑ යම් අනෙක පලාගොස් මාගේ අයාමෙන් අවුත් නොපගේ කුලසන්තක වස්තුව හා රාජාය හිමිකරගතුවයි කීහ. එවිට සත්බෑයයෝ පියානන් වහන්සේගෙන් වියෝවන සෝකයෙන් අඬා වැලප රජ්ජුරුවන්ගේ අාඥාව ඉක්මගත නොහෙන්නාවූ තමන්ගේ භාර්යාවවූ බිසෝවරු සත්දෙනාම අත අල්වා නික්මූනාහ. නික්ම කුමයෙන් ගොස් මහත් වූ වාඑකා කාන්තාරයකට පැමිණ ඒ කාන්තාරයේ ඇවිදින්නාහු කණ බොණ දෙයක් නැතිව සාපිපාසයෙන් පීඩිත වූවාහූ අඹුවන් කෙරේ තෘෂ්ණාව හැර පළමු දවස් බල මලනුවන්ගේ අඹුව මරා මස් බෙදා කෑහ. බෝධිසත්වයෝ තමන් ලත් දෙකොටසින් කොටසක් දෙන්නා බෙදා කා මේ නියායෙන් මඑන් සයදෙනාගේ බිරිඳන්ගේ මස් කා සත්වෙනි දවස් බෝධිසත්වයන්ගේ භාර්යාවන් මරන්නට වන්නාහ. එවිට බෝධිසත්වයෝ මරන්නතේ ඇයිද අද දවස කන්ට මස්දෙමි කීයා පළමුතිබු මස් කොටස් දී මේ මස් කොටස් අදටකව සෙට දවසට පුළුවන්වේදයි අස්වසා රෑ මළුන් සදෙනා නිදන්නට වන් වෙලේ මේවිට මාගේ භාර්යාව ගලවාගනිමි සිතා භාර්යාව අතඅල්වා ගෙණ නික්මුණහ. ඒ කියන ස්තුියත් යානොහෙමි කිහෙයින් කරඉඳුවාගෙණ නික්මුණාහ. මේ නියායෙන් රාතුිය මුළුල්ලේ ගමන් කොට උදෑසන නික්මෙන්ට වන් චේලාවට ඉරුරස්මී ශරීරයේ වැදගෙණ පැන්පිපාස අධිකව පැන්බොමි කියන්නා මෙතන පැන් කොයින්දැයි කීවත් පැන්බොම් කියා තත්පරහෙයින් දකුණු උරපලා ඉන් වෑ හෙන්නා වූ ලේධාරා බොවයි සලස්වා ඒ නියායෙන් ලේ බී සන්තර්පිත වූ බිසවුන් ඇරගෙන ගඟක් සමීපයට පැමිණ ඒ ගඟින් පැන් බී නා සන්තර්පිතව වනයට වැද පන්සලක් කොටගෙණ පලාඑලකා පැවිදිව දවස් අරණාහ. එසමයෙහි ඒ ගන්තෙර ඉස නුවරෙක රජ්ජුරු කෙණෙක් රාජාය කරන්නාහ. ඒ රජ්ජුරුවන්ට රාජදෝහකළ එක් ෂොරකු අත පය කන් නාසා කපා ඔරුවක් පිටලා යටිහන් බලා අලහ. ඒ කොටාදීයේදී මුරගාගණ යන්නේ බෝධිසත්වයන් වසන්නා වූ පන්සල සමීපයට පැමිණියේය. බෝධිසත්වයෝත් මොරගාගෙණ දියෙහි යන්නාවූන් දක ඔහු කෙරේ කරුණාවෙන් ඔහුකරා අවුත් දියෙන් ගොඩලා පන්සලට ගෙණගොස් මැස්සක් බැඳ එහි ඔහුලා අත පය ආදීවූ දෙය කසට පැතින් සෝධා බෙහෙත් කරන්නාහ. බෝධිසත්වයන්ගේ බිසව මේ කොටා ගෙණායේ කුමටදයි බෝධිසත්වයන්ට දොඩා කොටාකරේ පිළිකුල්ව දශවිටම කෙලගසා දමා ඉඳිනාහ. එසේද මංහිදිත් බෝධිසත්වයෝ කළමනා පිළියමින් අඩුවක් නොකොට නොබෝදවසකින්ම වනය සුවකළහ. වන ගුණකොට ඒ කොටා හා බිසවුන් පන්සල සතප්පවා බෝධිසත්වයෝ පලා පඵ කඩා ගෙණවිත් දෙන්නාම රක්නාහ. මේ නියායෙන් කල්යාමක් යත්, කොටාකෙරේ බිසවුන් බිළිබඳ සිත් ඇතිව ලොකස්වාද රතියෙන් යෙදී දවස් අරන්නානු බෝධිසත්වයන් කෙරේ පිළිබඳ සිත් මදව බෝධිසත්වයන් මරන්ට උත්සාහ සිතා එක් දවසක් බෝධිසත්වයන් අා වෙලාවට සොර ලෙඩක්ගෙණ වකුටු ගසාගෙණ නිදා කියන්නාහූ ස්වාමිනි නුඹවහන්සේ හං වැලිකතර එමින් සිට මේ පර්වතය දක සැපසේ අපි වාසය කරමෝනම් පිදේනි යක් පුදමි කියා ආරාධනා කෙළෙමි. ඒ දෙවතාවා රෑ සිනෙන් පෙනි බොහෝ භයගන්වයි එසේ හෙයින් ඒ දෙවකාවාට බලි පූජාවක් කළොත් යහපතැයි කීහ. එබස් බෝධිසත්වයෝ අසා සැබැදෙයෙකැයි සිතා ඒ නියාවට පිදේනී සෂයාගෙණ බිසවුන් සමග පර්වතයට නැංඟාහ. එවිට බිසවුන් කියන්නාහු ස්වාමීනි මේ දෙවතාවන් වහන්සේ එසේ මෙසේ දේවතාන කෙණෙකුන් වහන්සේ නෙවෙයි. එසේ හෙයින් නුඹවහන්සේ පළමුකොට වනමලින් පූජාකොට තුන්විටක් පුදක්ෂිණා කොට වැඳසිට ආරාධතා කොට ඉක්බිති බත් පූජා කෙරම්හයි කියා ඒ නියාවට බෝධිසත්වයෝ යහපතැයි ගිවිස වනමල් පූදා තුන්විටෙක පුදුක්ෂිණා කොට සෙල සමීපයට ආකල ඕ තොමෝ බෝධිසත්වයන් පස්සෙහි සිට බෝධිසත්වයන්ගේ අවසර බලා පිටිකරගසා බෝධිසත්වයන් සෙලින් පහත හෙඑය. බෝධි සත්වයෝ වැයෙන්නුමුම් කටුනැත්තාවූ කැලයෙන් ගැවසීගත්තාවූ මගදිඹුල් ගසෙක වැටුනාහ, බෝධිසත්වයෝ දිඹුල් ගස මහත්හෙයින් බසින්ට බැරිව දිඹුල් කා ඒ ගසේම උන්නාහ. එසමයෙහි මහත් වූ ශරී්රයක් ඇති ගොයෙක් බෝධිසත්වයන් උන් සමීපයට අවුත් දිඹුල් කන්නේය. බෝධිසත්වයන් දුක භයින් පලාගොසින් දෙවැනි දවස සැඟවි ගොදුරු කා පසුව සැක ඇරී බෝධිසත්වයන් හා පුරුදුව කියන්නෝ සත්දවස එකතැන කොයිත් නොගොසින් ගසම් ඉන්නේ කුමක් නිසාදයි විචාරන්තා තමන් පුවෘත්ති කියාගෙන ගොයානන් විසින් තොපි නොබසයි අස්වසා ගසට නැගී මාපිට හිඳුවයි සලස්වා ගසින් බිමට බස්වා බිම සිටුවා වලට යන්නාහ. බෝධිසත්වයොත් මග ශස්සේ ගොසින් එක් පියවර ගමකට

පැමිණ ඒ ගම වාසයකරන්නාහූ පියානන් වහන්සේ මළපවත් අසා රාජායට අවුත් රාජායට පැමිණ දවස සලක්ෂයක් වස්තු වියදන් කොට දන්හල් කරවා දන්දී දුහැමින් සෙමින් රාජාය කරන්නාහ. එසමයෙහි බිසව හා කොටාත් පිටිසර අවුත් කොටු ඉසබාතගාගෙණ සිඟාකත්තාහ. බොහෝදෙනා බිසවුන් දැක මූ නුඹට කුමක් චේදයි විචාළකල මාගේ නැදිමයිල් සරණහෙයින් පාවාදී බාලදාපටන් පුියකරු ස්වාමි පුතුයාය. එසේ හෙයින් මුන් දුකට පැමිණයත් අත්හරින්නේ කෙසේදුයි අත් නොහැර ඇවිදිමි කියන්නාහු එබස් ඇසු බොහෝදෙනා මුන් කියන්නේ ඇත්තකයැයි සිතා උන්ට කැඳබත් ආදිවුදෙය බොහෝ කොට දුන්නාහ. එකියන බිසවු දුටු බොහෝ මනුශායෝ තොප මෙසේ දුක් විඳින්නේ ඇයිද මහපදුම රජ්ජුරුවන් වහන්සේ දන්හල්කරවා බොහෝ යාචයන්ට දන්දෙන්නාහ. උන්වහන්සේගේ දන්හලට ගොස් දන් කා දවසරුවයි කීහ. එබස් අසායහපතැයි ගිවිස බරණැස් නුවරට අවුත් දන්හල් දක්නට වන්නාහ. බෝධිසත්වයෝත් එක්දවසක් දන්හල් බලා ගොස් කීපදෙනකුට තමන් අතින් දන් දී සෙස්සන්ට මෙලෙසම දන්දෙවයි කියා ඇතුපිට නැගී නික්මුණාහ. බිසව් කොටා ඉසතබාගෙණ දන් කා යන්නාවුන් හා කැටිව නික්මුණාහ. රජ්ජුරුවෝ බිසවුන් හා කොටු දැක ඇදිනගෙණ ලඟට ගෙන්වා කොටු බිමබා තමා තොප කවුරුත්දයි විචාළහ. බිසෝ සැකතැතිව කියන්නාහු මාගේ නැදිමයිල් සරණ සමනයයි කීහ. එබස් රජ්ජුරුවෝ අසා ඇත්තමදයි විචාරන්නා එසේය නිර්භීතව කී හෙයින් බොහො දෙනා ඊට සතුටු වූහ. රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු තොපගේ පියානන් අසවල් රජ්ජුරුවන්වූව, තොපගේ මැනියන් අසවල් වූව. තෙපි අසවල් රාජකුමාරිකාව, තොපි පිස කැවු මගාපදුම කුමාරයානන් මම වුව, මෙසේ වු කොට තොපට කෙසේ නැදිමයිල් සරණ සමණයෝද. ඇයි තෙපි මා මැලැයි සිතා නලලත් තිබාගෙණ අවුදැයි කියා අමාතායන්ට කියන්නාහු අමාතායෙනි මා විසින් තොප ඇමට කියන ලද්දේ පළමුවෙන් නෙචේද අප සත්බැයන් වැලිකතර පැමිණ නියාවක් සබෑයන් උනුගෙන් අඹුදරුවන් මරා මස් කෑදීම මුත් ගලවාගෙණ උරය පලා ලේ දී පැන් පිපාස නිවා මුත් සතප්පවූ නියාවත් කොටා දියෙහි අත්පා කපා දමාපු ගමනේ මුරාගෙණ යන තැනැත්තුනු මා විසින් ගොඩලාගෙන දුක බේත් කොට රැකි නියාවත් මේ බිසවුන් කොටාකෙරේ සිත් බැඳි පර්වතයෙන් මා එළු නියාවත් මා දිඹුල්ගසට වැටී ගොයානන් විසින් බිමට බා අවුත් රාජජයට පැමිණ නියාවත් යන සියල්ලම තොපි ඇමට මා විසින් පළමු කියන ලද්දේ චේද ඒ කියන බිසව නම් මෙබිසවය. එකියන කොටානම් මේ කොටාය. ඒ ගලින් එඑ පදුම කුමාරයයෝ නම් මම්මය. එසේ හෙයින් මළ මිනියක් හා සමාන කොටාත් පොළු මුගුරු බා තලා සුනුවිසුනු කොට පියව මෑත් කන්නාසා කපාපියවයි කෝපයෙන් කියා නැවත කෝප සන්සිඳි යාපත් පැසක කොටලා බිසවුන්ගේ ඉස හා එක්ව අයා බන්දා මේ නුවර ඉන්දනොදී පිටිනුවර ලවවයි යවුහයි වදාරා මේ චුල්ල පදුම ජාතකය නිමවා වදාළසේක. එසමයෙහි මල්ලු සත්දෙනා නම් බුද්ධවල්ලභ වූ මහතෙරවරුය. බිසව නම් චිංචිමානවිකාය, කොටා නම් දේවදත්ත ස්ථවිරයෝය. ගොයානම් ආනන්ද ස්ථිවිරියෝය. පදුම කුමාරව උපන්නෙම් බුදුවූ මම්ම යයි වදාළසේක.